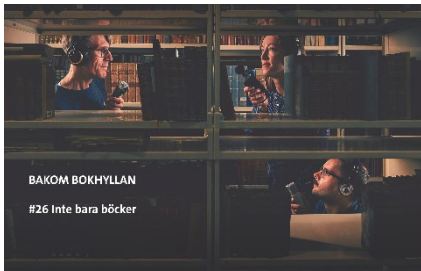

Transkribering: BAKOM BOKHYLLAN Podd #26 – Inte bara böcker

-Bakom bokhyllan.

Anslag, blandade röster:

- Nu för tiden som är det ju också så att nästan alla av våra tidskrifter har vi digitala när vi pratar om vetenskapliga tidskrift och det får vi väl mycket frågor om. Sen kan det vara så där att i vissa ämnen så är det fortfarande tryckta tidskrifter som gäller och då har vi också en del av det men då får man beställa fram det i vår katalog helt enkelt.

En personlig favorit som jag tycker är väldigt kul att kolla i det är en databas som heter Svenska dagstidningar som är en tjänst som KB har tagit fram när man håller på att digitalisera alla stora svenska dagstidningar från starten.

Pgm-ledare:

Ja, vad gör man för att koppla av från studierna en stund medan man är på campus om dagarna och pluggar febrilt?

I det här 26:e avsnittet av Bakom bokhyllan ska vi titta närmare på vad Universitetsbiblioteket kan erbjuda om man vill lätta tankarna från sina studier en stund. Vi är träffar Emil Erixon som är bibliotekarie på Frescatibiblioteket och får tips på hur du kan hitta annat än kurslitteratur på biblioteket och universitetsbibliotekets webb.

Men allra först ska vi hänga med Bakom bokhyllans reporter Julia Milder ut i korridorerna på Stockholms universitet och höra vart studenterna tar vägen när de vill koppla av under studiedagen. Finns det några platser på SU där man kan koppla av från plugget?

Vi ska höra vad de båda pol.kand studenterna Sara och Louise säger.

Enkät, blandade röster:

Hur gör ni för att koppla av om ni känner er stressade kanske i studierna eller så där när vi är här på SU? Har ni något ställe som in kan gå till eller något sätt att koppla av på liksom?

Alltså generellt har jag tyckt att Studenthuset har varit ganska bra utbyte av miljö jämfört med resten av skolan. Men på senaste tiden har det blivit att det är väldigt människor på samma platser liksom. Det känns som att skolan börjar bli för liten för att kunna slappna av här alltså på campus huvud taget.

Håller du med?

Ja, men jag håller med och sen så alltså biblioteket är ju också ett ställe där det är lite mer lugn och ro, lite mer studiero. Men det finns ju inte alltid sittplatser där. Så det blir ofta att man hamnar här och här där det är högljudda nivåer och så där.

Det låter som att ni känner något behov av att ha kanske någon sådan plats?

Definitivt. Biblioteket räcker mycket väl till men det är just det avsaknaden på plats. Alla har inte möjligheten att sitta där för det är självklart mycket tystare, bättre studiero och mycket bättre alltså plats att sitta och bara ta det lugnt. Men som sagt saknar ju platser för alla i skolan liksom.

Musik

Pgm-ledare:

Hej Emil!

Hej!

Du är ju bibliotekarie här på Frescatibiblioteket och möter ju dagligen studenter och forskare men just idag ska vi prata om lite annat som kanske inte just är kopplat till rena raka studier utan kanske man kan frottera och koppla av med hjälp av en del annan litteratur som man kan hitta här. Här på entréplan på biblioteket står vi nu intill en tidskriftshylla. Lite skralt, ska det vara så skralt i den? Jag ser några nummer av Der Spiegel och Time och det ska finnas lite dagstidningar också men det är lite skralt. Hur är det med tidskrifterna här?

Emil Erixon:

Ja, men det stämmer att vi har väldigt lite tidskrifter framme här nu för tiden i biblioteket. Förr så hade vi alla tryckta vetenskapliga tidskrifter och fler populärvetenskapliga tidskrifter framme i biblioteket men nu står nästan alla tidskrifterna nere i våra stängda magasin där man kan beställa fram de ifrån. Men du har helt rätt i att det är inte så jättemånga att välja på från den här hyllan i biblioteket.

Pgm-ledare:

Men hur är det då, frågar studenter och forskare mycket efter, får ni mycket frågor om tidskrifter?

Emil Erixon:

Ja, framförallt så skulle jag säga att det rör sig ofta om vetenskapliga tidskrifter om man ska hitta material till sina studier eller sin forskning. Nu för tiden så är det ju också så att nästan alla av våra tidskrifter har vi digitala när vi pratar om vetenskapliga tidskrifter. Det får vi väldigt mycket frågor om. Sen kan det vara så där att i vissa ämnen så är det fortfarande

tryckta tidskrifter som gäller och då har vi också en del av det men då får man beställa fram det i vår katalog helt enkelt.

Pgm-ledare:

Men hur kommer det sig att man flyttade de här tidskrifterna då? Varför vill man inte ha dem framme längre?

Emil Erixon:

Ja, det kan man ju undra för det är kul att stå och bläddra i dem ibland men det var helt enkelt av platsskäl skulle jag säga. Man valde att prioritera biblioteket som en plats där man kan sitta och studera tillsammans. Så för att få mer plats i våra publika lokaler så har vi valt att flytta ned de stora tidskriftsamlingarna nere i magasinet. Också för att mycket av det går att komma åt digitalt idag.

Pgm-ledare:

Så det är läsplatserna som prioriteras så att säga?

Emil Erixon:

Ja, delvis kan man uttrycka det så.

Musik

Pgm-ledare:

Hur många studenter är det här dagligen tror du?

Emil Erixon:

Ja, det varierar ju lite över terminen men det är några tusen studenter som kommer in och ut ur biblioteket varje dag. Så det har ju verkligen blivit en väldigt populär plats för studier och möten.

Pgm-ledare:

Är det många studenter som ser själva dagen på SU, studierna på SU. Tycker du att det verkar vara en arbetsdag för dem?

Emil Erixon:

Jo, men det är det absolut. För att vi öppnar ju tidigt på morgonen och det fylls alltid på med folk ganska snabbt och sen nu så klart att vissa kommer in med kortare ärenden för att låna en bok men det finns absolut de som utnyttjar biblioteket som sin arbetsplats.

Pgm-ledare:

Och under en arbetsdag så kan det också vara värt att koppla och då kan tidskrifterna vara

till en hjälp om man liksom vill lätta tankarna från rena raka plugget och kanske hitta en tidskrift som får tankarna på något annat. Men dagstidningar finns det också och andra former av skrifter. Vad är det för typ av tidskrifter som finns här på biblioteket? Är det enbart vetenskapliga tidskrifter eller finns det någon blandning på det här?

Emil Erixon:

Man kan ju säga så att vi köper ju framförallt in sådant material till biblioteket som våra studenter och forskare behöver för att klara sina studier och sin, så som de behöver till sin forskning. Så att vi har inte så mycket av så att säga populärvetenskapliga magasin och modemagasin och den typen av tidskrifter. Utan då får man nog gå till stadsbiblioteket till exempel för att få mer av den typen. Däremot så har vi mycket resurser i form av till exempel dagstidningar, dagspress. Till exempel sedan i höstas så har vi en campuslicens här på ett SU som gör att hela, alla som anställda eller studenter kommer åt Svenska Dagbladet i sin helhet om man går via bibliotekets webbplats och söker upp den. Sen skulle också vilja tipsa om andra liknande tjänster. Vi har databas som heter Mediearkivet till exempel där man kan söka fram artiklar från nästan alla svenska dagstidningar och många utländska dagstidningar. Så att det finns mycket att läsa där som inte behöver kopplat till dina studier.

Pgm-ledare:

Har du själv några favoriter då? Jag menar som bibliotekarie så öser du väl runt en del i databaser och tittar vad som finns. Vad har du träffat på?

Emil Erixon:

Jo, men absolut. Man försöker hålla sig lite uppdaterad i vad vi har för tjänster. En personlig favorit som jag tycker väldigt kul att kolla i det är en databas som heter Svenska dagstidningar som är en tjänst som KB tagit fram när man håller på och digitaliserar alla stora svenska från starten. Så till exempel så har de i sin helhet digitaliserat Aftonbladet, Expressen, Svenskan, Dagens Nyheter och även ganska mycket av mindre lokala dagstidningar också. Och den här kan man gå in i från sin egen dator och söka i allt materialet och man kommer åt en del, framförallt det äldre materialet, direkt från sin dator. Men sen finns det nyare material som är låst på grund av upphovsrätt. Men då är det så bra att vi här på biblioteket har en designerad dator där man kommer åt allt materialet. Så är man intresserad av att söka i gamla svenska dagstidningar så kan man komma till biblioteket och sätta sig vid den sökdatoren.

Pgm-ledare:

Och den låser upp artiklarna fullständigt då?

Emil Erixon:

Precis, det gör den och det är ganska häftigt för man kan söka i fritext och sen söker man då också i den här gamla scannade sidorna.

Pgm-ledare:

Var står den datorn någonstans?

Emil Erixon:

Det är en dator som står här vid entréplan, ganska nära informationsdisken. Så vill man veta exakt vilken det är så kan man bara fråga personalen i infodisken.

Musik

Pgm-ledare:

Emil, du nämnde tidigare stadsbiblioteket och det här är ju Frescatibiblioteket. Vad är det för skillnad och hur märks då den?

Emil Erixon:

Skillnaden är väl framförallt att vi har väldigt olika uppdrag. Universitetsbibliotekets uppdrag handlar ju om att tillhandahålla material till våra studenter och forskare och vi köper framförallt in sådant material som de ber oss om eller som vi vet att de behöver. Medan stadsbiblioteket de har ett helt annat uppdrag där det handlar mer om att man ska tillhandahålla skönlitteratur, serier och allt möjligt som alla Stockholmare är intresserad av. Där har ju de en större frihet i att köpa in en större bredd av material kan man ju delvis säga. Medan vi fokuserar naturligtvis på det som behövs för studier.

Pgm-ledare:

Precis, och därför är det väldigt få populärtidskrifter här så att säga, som Vagabond eller Café eller vad du nu kan heta. Men det finns ändå små trick att hitta några av de här?

Emil Erixon:

Absolut, i Mediarkivet kan det ju finnas förutom dagspress och nyhetstidningar så kan det också finnas en del andra tidskrifter som är av det mer populärvetenskapliga hållet men jag kan inte på rak arm svara på vilka titlar som ingår och inte. Men det kan man helt enkelt gå in och söka och se om man får någon träffa det man vill ha. Jag skulle också vilja tipsa om att vi har ju en del mer populärvetenskapligt material i våra magasin. Det kan ju vara så att vi har haft en prenumeration tidigare till exempel och då kan man ju helt enkelt söka upp den i Libris och söka på den titel som man är intresserad av och se om vi har den eller inte.

Pgm-ledare:

Men de fysiska tidskrifter som står nere i bibliotekets magasin de uppdateras inte? Dvs. om ni ställde ner dem 1993. Nej, men 2013 eller vad det var.

Är det så att ni prenumererar fortfarande på de fysiska exemplaren och fyller på dem då i magasinet eller har de gått över blivit fullständigt digitala som många andra?

Emil Erixon:

Det är lite olika. Veldig många har kanske ersatts med digitala prenumerationer men sen finns det också en del tidskrifter som vi har blivit ombudade av lärare på universitetet att köpa in som inte kanske finns digitalt. Det kan ju vara vissa arkitektur eller designtidskrifter och så. Dem kan man då söka upp i vår katalog och beställa fram, men då krävs det att man vet vad de heter så att säga för att man ska kunna hitta dem. Så det kan vara lite klurigt om man inte känner till dem.

Pgm-ledare:

Just det där att ni hade en läsarhörna här, det kan ju funka som en social funktion att man sätter sig ner och kanske träffa på någon av slumpen just för att man har valt att koppla av med något helt annat. Är det studenter som efterfrågar en läshörna?

Emil Erixon:

Jag har inte själv hört några direkta önskemål om fler sådana platser men däremot skulle jag ju säga att redan idag så används biblioteket också på det sättet. För det som jag tycker är väldigt bra i det här biblioteket är att det är väldigt tydlig uppdelning, att på övervåningen där måste vara helt tyst. Där sitter folk och läser och de blir inte så glada om man sitter och pratar med varandra. Men här på nedre plan, på entréplan så har vi mycket mer liberal hållning. Att där kan sitta och grupperbeta eller fika tillsammans om har med sig en kopp kaffe. Så här kan man absolut sitta och läsa och småprata även när man har paus från studierna.

Pgm-ledare:

Man uppfinner sin egen läsarhörna på entréplan helt enkelt.

Emil Erixon:

Ja, men precis. I och med att så många har med sig egna datorer också så är man inte heller styrd till en specifik plats vart man vill vara.

Pgm-ledare:

Ska vi gå iväg Emil till en dator och testa att söka lite? Det vi göra.

Trailer:

Bakom bokhyllan, allt utom boktips.

Pgm-ledare:

Här har vi en dator som vi kan söka på Emil. För det är ju en sak att känna till att man kan få fatt i de här tidskrifterna men hur gör man egentligen?

Emil Erixon:

Ja, det beror ju lite på vad du är ute efter. Om du vill söka fram en specifik artikel ur en vetenskaplig tidskrift till exempel då har vi en speciell ingång som heter Artiklar. Där du kan söka i hela vårt elektroniska bestånd. Är du ute efter till exempel att söka efter om vi har tryckta tidskrifter i magasinet, som vi pratade om lite tidigare, då kan söka i rutan det står Sök bibliotekets böcker och tidskrifter. Där kan man söka fram och se om vi har den titeln.

Pgm-ledare:

Böcker och tidskrifter alltså. Ja, men precis. Sedan under där finns det en länk som heter Databaser A till Ö och sen finns det e-tidskrifter A till Ö och e-böcker. Men de här två första, databaser och e-tidskrifter borde ju koppla till tidskrifter?

Emil Erixon:

Ja, ja men exakt. Det går ju att komma åt materialet på flera vägar. Så det kan vara lite förvirrande ibland. Men om man tar det här exemplet med Mediarkivet till exempel som jag pratade om, då kan man gå in på den länken som heter Databaser A till Ö och sen går man helt enkelt till bokstaven M i den alfabetiska listan och där kan man klicka sig vidare till Mediarkivet. Det här kan man göra hemma också då kommer man vara tvungen att logga in med sitt SU-konto för att visa att man är här en koppling till universitetet.

Pgm-ledare:

Så har man ett universitetskonto så är det bara logga in och sedan söka. När man har hittat någonting, en tidskrifter med en artikel om något som är intresserad av hur gör man för att läsa den då?

Emil Erixon:

Ja, om du har sökt upp den och du har loggat in med ditt konto då behöver du inte göra mycket mer än att du söker i databasen du vill och sen klickar upp artikeln är du hittar den. Så att det enda du behöver är ditt universitetskonto.

Pgm-ledare:

Och det är oftast Pdf-filer som öppnas upp direkt?

Emil Erixon:

Ja, det kan se lite olika ut i olika databaser men söker man vetenskapliga artiklar då är det nästan alltid Pdf-filer och man kan antingen läsa dem direkt på datorn eller ladda ner dem till sin dator. Om man är i Mediearkivet då ser man dem direkt på skärmen. Man behöver inte Pdf:er utan de visas direkt.

Pgm-ledare:

Emil, det här är ju samtidigt en djungel av litteratur, tidskrifter, allt möjligt. Det är det miljontals artiklar och saker vi pratar om. Finns det något tips på hur man kan hitta i den här höstacken?

Emil Erixon:

Det är ju alltid så klart enklast om du vet vad du söker efter. Har du en titel som du vill leta upp, vare sig om det är på en tidskrift eller en specifik artikel, då kan du bara söka direkt på den. Men ibland så vill man ju kanske mer se vad vi har för någonting och då finns det ett tips som jag kan ge när det gäller det digitala utbudet. Det finns en tjänst som heter Browzine och den kan man bl.a. hitta i vår databaslista på bibliotekets webbplats. Man kan också ladda ner den som en app på mobilen eller sin läsplatta.

Pgm-ledare:

En gratis-app alltså.

Emil Erixon:

Ja, men precis. En gratis-app och sen kan man skapa ett konto som SU-student eller forskare. Det är helt enkelt en plattform där man kan bläddra bland alla, nästan alla, elektroniska tidskrifter vi har. Så kan man skapa en egen bokhylla där man kan spara vissa favorittitlar och man kan bläddra på ämne, man kan prenumerera på tidskrifter som man alltid håller koll på de senaste numren. Så att det är faktiskt en väldigt bra tjänst som biblioteket betalar för. Browzine alltså.

Pgm-ledare:

Browzine. Wow, den låter som en bra hjälp. Men om man vill koppla av som vi nämnde innan att man behöver göra det så där då behöver man kanske inte behöver inte nödvändigtvis läsa heller. Vad skulle du rekommendera att man kan göra mer på biblioteket om man vill lätt att tankarna?

Emil Erixon:

Ja, men precis. Biblioteket som vi var inne på det kan ju också vara en plats där man sitter och samtalar här nere på entréplan mellan studierna. En annan sak jag skulle kunna tipsa om det är att vi precis som på många platser det här på universitetet så har vi i biblioteket väldigt mycket fin konst också. Så att om man vill koppla av tankarna på något helt annat än

läsning för en stund så skulle rekommendera att man tar en vända runt biblioteket och kollar på väggarna och kanske upptäcker något som man inte sett förut.

Pgm-ledare:

Arrangerar ni konstvandringar?

Emil Erixon:

Inte så där som regel. Det kan hända ibland att vi har haft guidade visningar för speciella grupper men det kanske är något vi borde fundera på om man inte skulle ha lite oftare.

Musik

Pgm-ledare:

Du har hört 26:e avsnittet av Universitetsbibliotekets podd Bakom bokhyllan där vi träffade bibliotekarien Emil Erixon som gav oss tips på hur du kan hitta dagstidningar och annat i bibliotekets samlingar just när andan faller på. När du är allt för trött för att bara råplugga. Ta en paus och lätta tankarna med något annat ur våra samlingar.

Ett nytt avsnitt av Bakom bokhyllan hör du om två veckor igen.

Vi som gör Bakom bokhyllan är Karl Edqvist, Julia Milder och jag Urban Göransson. Signaturen till Bakom bokhyllan är komponerad av Stefan Levin och all annan information om den CC-licensierade musiken du har hört i det här avsnittet hittar du på vår hemsida su.se/biblioteket.